

ROZHODNUTIA

DELEGOVANÉ ROZHODNUTIE KOMISIE

z 29. júna 2012

o vyšetrowaní a pokutách v súvislosti s manipulovaním štatistických údajov, ako je uvedené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1173/2011 o účinnom presadzovaní rozpočtového dohľadu v eurozóne

(2012/678/EÚ)

EURÓPSKA KOMISIA,

údajov o deficite a dlhu v dôsledku zámerného konania alebo hrubej nedbalosti, ako je uvedené v článku 8 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1173/2011.

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1173/2011 zo 16. novembra 2011 o účinnom presadzovaní rozpočtového dohľadu v eurozóne ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 8 ods. 4,

keďže:

- (1) Nariadením (EÚ) č. 1173/2011 sa stanovuje systém sankcií na zlepšenie presadzovania preventívnej a nápravnej časti Paktu o stabilite a raste v eurozóne. Uvedené nariadenie sa uplatňuje na členské štáty, ktorých menou je euro.
- (2) Pre rozpočtový dohľad v eurozóne je nevyhnutná dostupnosť spoľahlivých fiškálnych údajov. S cieľom zabezpečiť spoľahlivú a nezávislú štatistiku by členské štáty mali zaručiť dodržiavanie zásady profesionálnej nezávislosti národných štatistických orgánov v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009 o európskej štatistike ⁽²⁾ a ďalej s ustanoveniami Kódexu postupov pre európsku štatistiku.
- (3) Nariadenie (EÚ) č. 1173/2011 splnomocňuje Komisiu, aby dohliadala na hospodársku a menovú spoluprácu s cieľom zistiť a odhaliť manipulovanie údajov o deficite verejných financií a dlhu, ktoré sú relevantné na uplatňovanie systému multilaterálneho dohľadu a postupu pri nadmernom deficite.
- (4) Na tento účel by Komisia mala vykonať všetky potrebné vyšetrowania, aby sa potvrdilo skreslenie skutočných

- (5) Je potrebné stanoviť podrobné pravidlá týkajúce sa postupov vyšetrowania, podrobné kritériá stanovujúce výšku pokuty, podrobné pravidlá zaručujúce práva na obhajobu, prístup k spisu, právne zastúpenie, dôvernosc a ustanovenia o lehotách a vyberaní pokút.
- (6) Rozhodnutie Komisie začať vyšetrowanie by malo byť odôvodnené a uskutočnené vyšetrowanie by malo byť primerané, aby neprekračovalo rámec toho, čo je potrebné na zistenie možného manipulovania s príslušnými údajmi o deficite a dlhu.
- (7) Pri uskutočňovaní takýchto vyšetrowaní by Komisia mala byť schopná vykonať kontroly na mieste a požadovať informácie od akéhokoľvek subjektu zaradeného do sektora verejnej správy, či už na úrovni ústrednej štátnej správy, regionálnej štátnej správy, miestnej samosprávy, alebo na úrovni sociálneho zabezpečenia, v súlade s nariadením Rady (ES) č. 2223/96 z 25. júna 1996 o Európskom systéme národných a regionálnych účtov v Spoločenstve ⁽³⁾ (ďalej len „ESA 95“).
- (8) S cieľom potvrdiť podozrenie v nadväznosti na vážne indície o skreslení príslušných údajov o deficite a dlhu by začiatku vyšetrowania obvykle mala predchádzať metodická návšteva vykonaná Komisiou (Eurostatom) v súlade s článkom 11b nariadenia Rady (ES) č. 479/2009 z 25. mája 2009 o uplatňovaní Protokolu o postupe pri nadmernom schodku, ktorý tvorí prílohu k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva ⁽⁴⁾.
- (9) Pri posúdení, čo predstavuje skreslenie údajov o deficite alebo dlhu v zmysle nariadenia (EÚ) č. 1173/2011, sa nesprávne vykonávanie účtovných pravidiel ESA 95, ku ktorému nedošlo v dôsledku zámerného konania alebo hrubej nedbalosti, nepovažuje za takéto skreslenie.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 87, 31.3.2009, s. 164.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 310, 30.11.1996, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 145, 10.6.2009, s. 1.

Z uplatňovania tohto rozhodnutia sú ďalej vylúčené revízie vrátane podstatných revízií z dôvodu zmien v metodike za všetky minulé roky, ktoré sú jasne a primerane vysvetlené, nepodstatné chyby a prípady, keď dotknutý členský štát vyjadril pochybnosti a Komisia (Eurostat) bola požiadaná o objasnenie v súlade s článkom 10 nariadenia (ES) č. 479/2009.

- (10) Používatelia európskych štatistík oprávnené očakávajú, že tieto štatistiky vytvárajú štatistické orgány, ktoré vykonávajú svoju činnosť profesionálne a s náležitou starostlivosťou. Neúmyselné konanie alebo opomenutie by sa malo považovať za prípad hrubej nedbalosti, ak osoba zodpovedná za tvorbu údajov o deficite verejných financií alebo dlhu zjavne porušila svoju povinnosť konať s náležitou starostlivosťou.
- (11) Na účel svojej obhajoby by príslušný členský štát mal byť náležite informovaný o začiatku aj o výsledkoch vyšetrovania uskutočňovaného Komisiou. Výsledky vyšetrovania by sa mali oznámiť prostredníctvom správy Komisie, ktorá sa predkladá Európskemu parlamentu a Rade a ktorá sa zverejňuje. Komisia (Eurostat) by mala náležite informovať Výbor pre Európsky štatistický systém a Európske poradné grémium pre riadenie v oblasti štatistiky.
- (12) Právo na obhajobu a zásada dôvernosti by sa mali rešpektovať v súlade so všeobecnými právnymi zásadami a judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie. Príslušné členské štáty by mali mať právo, aby ich Komisia počas vyšetrovania vypočula, ako aj právo prístupu k spisu Komisie.
- (13) Odporúčania predkladané Rade týkajúce sa uloženia pokuty by mali vychádzať výlučne z dôvodov, ku ktorým sa dotknutý členský štát mohol vyjadriť.
- (14) Mali by sa stanoviť kritériá na určenie výšky pokuty. Tieto kritériá by sa mali použiť na to, aby sa zabezpečilo, že navrhovaná pokuta je určená v náležitej výške, čím sa stáva účinnou, primeranou a odrádzajúcou, pričom vychádza z referenčnej sumy, ktorá sa v prípade potreby upravuje smerom hore alebo dole v závislosti od konkrétnych okolností.
- (15) Týmto rozhodnutím by nemalo byť dotknuté vykonávanie právomocí Komisiou (Eurostatom) podľa nariadenia (ES) č. 479/2009.
- (16) V súlade s článkom 5 Zmluvy o Európskej únii obsah a forma opatrení stanovených v tomto rozhodnutí nepresahuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov stanovených v nariadení (EÚ) č. 1173/2011.

- (17) Toto rozhodnutie sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie ⁽¹⁾,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

KAPITOLA I

PREDMET A ROZSAH PÔSOBNOSTI

Článok 1

Predmet a rozsah pôsobnosti

1. Toto rozhodnutie stanovuje podrobné pravidlá týkajúce sa postupov vyšetrovania skreslenia údajov o deficite verejných financií a dlhu v dôsledku zámerného konania alebo hrubej nedbalosti, podrobné pravidlá týkajúce sa práva na obhajobu a dôvernosti, podrobné kritériá určujúce výšku pokuty a ustanovenia týkajúce sa lehôt a vyberania pokút, uvedené v článku 8 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1173/2011.

2. Toto rozhodnutie sa uplatňuje na členské štáty, ktorých menou je euro.

KAPITOLA II

POSTUPY VYŠETROVANIA

Článok 2

Začatie vyšetrovania

1. Komisia oznámi príslušnému členskému štátu svoje rozhodnutie začať vyšetrovanie a zároveň uvedie informácie o závažných indíciách možnej existencie skutočností, ktoré by mohli predstavovať skreslenie údajov o deficite verejných financií a dlhu vyplývajúce z manipulovania takýchto údajov v dôsledku zámerného konania alebo hrubej nedbalosti.

2. Komisia (Eurostat) môže počas vyšetrovania v súlade s postupmi uvedenými v článkoch 3 až 5 požiadať o informácie, viesť rozhovory s osobami, vykonávať kontroly na mieste a mať prístup k účtom všetkých vládnych subjektov na úrovni ústrednej štátnej správy, regionálnej štátnej správy, miestnej samosprávy a na úrovni sociálneho zabezpečenia. Komisia (Eurostat) môže použiť tieto spôsoby vyšetrovania jednotlivo alebo v kombinácii. Keď je to vhodné, dvor audítorov alebo iné vrcholné kontrolné orgány príslušného členského štátu môžu byť vyzvané, aby sa zúčastnili na vyšetrovaní, pričom sa plne dodržia vnútroštátne pravidlá, ktoré sa takýchto orgánov týkajú.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43.

3. Komisia sa môže rozhodnúť nevykonať takéto vyšetrovanie, pokiaľ sa neuskutoční metodická návšteva v súlade s rozhodnutím prijatým Komisiou (Eurostatom) podľa nariadenia (ES) č. 479/2009.

4. Komisia informuje Európsky parlament a Radu o svojom rozhodnutí začať vyšetrovanie.

Článok 3

Žiadosť o informácie

1. Na žiadosť Komisie akýkoľvek vládny subjekt, ktorý je priamo alebo nepriamo zapojený do zostavovania údajov o dlhu alebo deficite príslušného členského štátu alebo ktorého účty sa použijú na takéto zostavovanie (ďalej len „príslušný subjekt“), poskytne Komisii všetky informácie potrebné na vykonanie vyšetrovania. Príslušný členský štát je informovaný o každej takejto žiadosti Komisie voči príslušnému subjektu.

2. Komisia uvedie účel žiadosti, pričom spresní, že žiadosť sa podáva podľa tohto rozhodnutia, a uvedie lehotu na odpoveď, ktorá je minimálne štyri týždne.

Článok 4

Rozhovory

Komisia môže viesť rozhovor s akoukoľvek osobou, ktorá sa priamo alebo nepriamo zúčastňuje na zostavovaní údajov o deficite alebo dlhu a ktorá s rozhovorom súhlasila, s cieľom získať informácie alebo vysvetlenia týkajúce sa skutočností alebo dokumentov súvisiacich s predmetom vyšetrovania a odpovede môže zaznamenávať. Príslušný subjekt je informovaný pred každým rozhovorom s akýmkoľvek jeho zástupcom alebo zamestnancom. Osoba, s ktorou sa vedie rozhovor, môže požiadať o pomoc zástupcu príslušného subjektu alebo právneho zástupcu.

Článok 5

Kontroly

1. Úradníci Komisie a ostatné zúčastnené osoby oprávnené Komisiou vykonať vyšetrovanie majú právomoci:

- vstupovať do priestorov príslušného subjektu;
- mať prístup k všetkým záznamom a účtom príslušného subjektu bez ohľadu na nosič, na ktorom sa uchovávajú;
- urobiť alebo získať akúkoľvek formu kópie alebo výpisu akýchkoľvek záznamov a účtov;
- zapečatiť akékoľvek záznamy a účty v rozsahu a počas obdobia, ktoré sú potrebné na zhromaždenie konkrétnych dôkazov pre vyšetrovanie, bez toho, aby sa obmedzili základné činnosti príslušného subjektu;

e) požiadať akéhokoľvek zástupcu alebo zamestnanca príslušnej spoločnosti o vysvetlenia, pokiaľ ide o skutočnosti a dokumenty týkajúce sa predmetu a účelu kontroly, za podmienok stanovených v článku 4.

2. Úradníci Komisie a iné sprevádzajúce osoby splnomocnené Komisiou na vykonanie kontroly predkladajú písomné oprávnenie, v ktorom je uvedený predmet a účel kontroly a dátum začatia kontroly.

3. Počas kontroly príslušný subjekt plne spolupracuje s Komisiou.

4. Zamestnanci štatistických orgánov príslušného členského štátu na žiadosť Komisie aktívne pomáhajú úradníkovi a iným sprevádzajúcim osobám, ktoré Komisia poverila. Na tento účel disponujú právomocami uvedenými v odseku 1.

5. Keď úradníci Komisie a iné sprevádzajúce osoby splnomocnené Komisiou zistia, že subjekt nesúhlasí s kontrolou nariadenou podľa tohto článku, príslušný členský štát im v súlade s vnútroštátnymi pravidlami poskytne potrebnú pomoc.

6. Ak sa podľa vnútroštátnych pravidiel vyžaduje na vykonanie kontroly súdne povolenie, musí oň Komisia požiadať. V takýchto prípadoch sa súdne povolenie predloží spolu s písomným oprávnením uvedeným v odseku 2.

Článok 6

Právo na vypočutie

Pred prijatím správy uvedenej v článku 7 Komisia vyzve príslušný členský štát, aby predložil písomné pripomienky o predbežných zisteniach.

Musí tak spraviť písomne a uviesť lehotu na predkladanie týchto pripomienok, ktorá musí byť minimálne štyri týždne.

Článok 7

Podávanie správ

1. Komisia prijme správu, v ktorej sú uvedené jej zistenia a pripomienky predložené príslušným členským štátom, ktoré sa týkajú vyšetrovania vykonaného v súlade s touto kapitolou, a predloží ich uvedenému členskému štátu.

2. Komisia predloží túto správu Európskemu parlamentu a Rade. Táto správa sa zverejní.

3. Komisia (Eurostat) informuje o výsledku vyšetovania Výbor pre Európsky štatistický systém a Európske poradné grémium pre riadenie v oblasti štatistiky.

4. Každé odporúčanie Komisie Rade, aby uložila pokutu príslušnému členskému štátu, vychádza zo správy uvedenej v odseku 1.

Článok 8

Trvanie

1. Komisia prijme správu uvedenú v článku 7 najneskôr desať mesiacov po oznámení svojho rozhodnutia začať vyšetovanie v súlade s článkom 2. Vo výnimočných prípadoch, keď došlo k mareniu vyšetovania alebo keď si získanie informácií potrebných na vyšetovanie vyžaduje príliš dlhé postupy, Komisia môže predĺžiť lehotu o päť mesiacov.

2. Kontroly sa skončia do šiestich mesiacov od začiatku kontroly. Vo výnimočných prípadoch, keď došlo k mareniu kontrol alebo keď si získanie informácií súvisiacich s kontrolami vyžaduje príliš dlhé postupy, Komisia môže predĺžiť lehotu o tri mesiace.

KAPITOLA III

PRÁVO NA OBHAJOBU A DÔVERNOSŤ

Článok 9

Právo na obhajobu

Zásada práva na obhajobu sa uplatňuje na každé vykonávanie tohto rozhodnutia.

Článok 10

Prístup k spisu

Príslušný členský štát má po požiadaní právo získať prístup k všetkým dokumentom a iným faktickým materiálom, ktoré zhromaždila Komisia a ktoré by sa mohli využiť ako podporné dôkazy pre odporúčanie určené Rade, aby uložila pokutu uvedenému členskému štátu.

Dokumenty, ktoré príslušný členský štát získal prostredníctvom prístupu k spisu, sa používajú výhradne na účely tohto rozhodnutia.

Článok 11

Právne zastúpenie

Príslušný členský štát, akýkoľvek príslušný subjekt, akákoľvek osoba pracujúca pre takýto subjekt alebo akákoľvek iná dotknutá fyzická osoba má právo byť počas vyšetovania právne zastúpená.

Článok 12

Dôvernosc a služobné tajomstvo

Vyšetovanie stanovené v kapitole II sa vykonáva v súlade so zásadami dôvernoscí a služobného tajomstva. Úradníci Komisie a ostatné sprevádzajúce osoby splnomocnené Komisiou nezverejňujú informácie získané v rámci vyšetovania, na ktoré sa vzťahuje povinnosc služobného tajomstva a dôvernoscí.

Dokumenty alebo informácie získané Komisiou počas vyšetovania sa využívajú výhradne na účely tohto rozhodnutia.

KAPITOLA IV

KRITÉRIÁ NA STANOVENIE VÝŠKY POKUTY

Článok 13

Maximálna výška

Maximálna výška pokuty nepresahuje 0,2 % posledného oficiálneho hrubého domáceho produktu príslušného členského štátu v bežných trhových cenách za predchádzajúci rok, ako je uvedené v ESA 95.

Článok 14

Kritériá týkajúce sa výšky pokuty

1. Komisia zabezpečuje, aby odporúčaná pokuta bola účinná, primeraná a odrádzajúca. Pokuta sa stanoví na základe referenčnej sumy, ktorá môže byť zvýšená alebo znížená po zohľadnení osobitých okolností uvedených v odseku 3.

2. Referenčná výška sa rovná 5 % vplyvu skreslenia buď na úroveň deficitu verejných financií, alebo dlhu členského štátu za príslušné roky, na ktoré sa vzťahuje oznámenie v súvislosti s postupom pri nadmernom deficite, pričom rozhodujúca je vyššia hodnota.

3. So zohľadnením maximálnej výšky stanovenej v článku 13 Komisia vezme vždy do úvahy, keď je to vhodné, tieto okolnosti:

a) závažnosť a širší vplyv skreslenia; najmä vplyv skreslenia na fungovanie posilneného hospodárskeho riadenia Únie;

b) skutočnosť, že sa preukázalo, že k skresleniu došlo v dôsledku vážnej nebalosti alebo zámerného konania;

- c) skutočnosť, že skreslenie bolo spôsobené činnosťou jediného subjektu alebo bolo výsledkom spoločného konania dvoch alebo viacerých subjektov;
- d) opakovanie, frekvenciu alebo trvanie skreslenia príslušným členským štátom; v takýchto prípadoch sa referenčná výška rovná najvyššiemu zistenému rozsahu a vynásobí sa počtom rokov v štvorročnom období od posledného oznámenia, počas ktorých došlo k príslušnému skresleniu;
- e) mieru starostlivosti a spolupráce alebo naopak, mieru marenia, ktorú preukázal príslušný členský štát pri odhaľovaní skreslenia a v priebehu vyšetrovania.

Článok 15

Premlčacia lehota na vyberanie pokút

1. Právo Komisie presadzovať rozhodnutia Rady podľa článku 8 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1173/2011 sa uplatňuje počas obdobia piatich rokov.
2. Toto obdobie sa začína v deň, keď je príslušnému členskému štátu oznámené rozhodnutie Rady.

3. Premlčacia lehota na vymáhanie pokút sa prerušuje každým opatrením Komisie, ktorého cieľom je vymôcť zaplatenie pokuty, alebo sa pozastavuje na obdobie, počas ktorého je pozastavené vymáhanie pokuty podľa rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie.

KAPITOLA V

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIE

Článok 16

Nadobudnutie účinnosti

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 29. júna 2012

Za Komisiu

predseda

José Manuel BARROSO